

Old. Prof. Baha Kantar

ULUS, 8.12.1955

ORD. PROF. BAHA KANTAR

Prof. Faruk EREM

Pek muhterem ve aziz hocamız Ordinaryüs Profesör Baha Kantar. 23 Kasım çarşamba günü saat 15'de hayata gözlerini yumdu. Geride kalan nesiller üzerinde iz bırakacak büyük insanlardan biriydi.

Halil Kâmil oğlu İbrahim Baha Kantar 1299 yılında İzmir'de doğdu. 1909'da İstanbul Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra Paris Hukuk Fakültesinde tahsilini ikmal etti. 3 Mayıs 335 tarihinde İstanbul istinaf mahkemesi müddeiumumiliğine, 6 Mayıs 331 tarihinde Emniyeti Umumiye Müdüriyeti adliye kalem müdürlüğüne ve nihayet 8 Nisan 333 tarihinde İstanbul Darülfünun Hukuk Fakültesi hukuku ceza muallimliğine tayin edildi. Müderrisliğe terfi 1 Teşrinievvel 334 yılındadır. Sekiz yıl kadar İstanbul fakültesinde hizmet ettikten sonra 5.11.1925 tarihinde Ankara Hukuk Mektebine ceza hukuku müderrisliğine tayin edildi. Fakültemizde uzun yıllar dekanlık vazifesini ifa etti. 1953 yılında emekliye ayrılmış olan Ordinaryüs Profesör Baha Kantar'ın yalnız fakültemizdeki emeği 28 yıldır.

Sonsuz meziyetler taşıyan bir insandı. Böyle olanların ölümünden kalan boşluk derin oluyor.

Baha Hoca açık kalpli idi. Sözü özüne tamamiyle uyardı. Sevgisi sonsuzdu. Dostluğu vefalı idi. Sevdikleri, ne kadar uzakta olursa olsun, onları hatırlar, mektupla da olsa onların hatırını sormaktan zevk duyardı. Gençlik arkadaşı merhum Fevzi Daim'in her yıl ölüm gününde mutlaka mezarını ziyaret ederdi. Fevzi Daim merhum penbe karanfili çok severmiş. Belki çiçekçide o gün bulunmaz diye penbe karanfili daha günlerce evvel tedarik eder, gününe kadar solmasınlar diye üzerlerine tırerdi.

Bu vefakârlığı daima karşılığını görürdü. Baha Hocanın dostları da onu hiç bir zaman yalnız bırakmamışlardır. Fuat Hulusi Demirelli

çok sevdiği dostlarından biri idi. Bir tesadüf mü? bilmem her ikisi de çarşamba günü, saat üçte, İstanbul'da vefat etti. Her halde vefakâr hocayı yalnız bırakmak istememiş olacak.

Baha Hocanın çok geniş bir kültürü vardı. Sahaflar çarşısında yazma divanlar aramak ve onları satın alabilmek için saatlerce tozlu kitaplar arasında uğraşırđı. Türk eserlerine hayranlık duyardı. Bir gün Bursa'daki Yeşil Camiye gitmiştik. Dolaşırken Yeşil çinilerin arasında hafif renk farkları görmüştü, bunun mutlaka bir manası olabileceğini söyledi. Sonra yeşil deli bir renktir, akıl ermez derdi. Bir keresinde, başkaları görür diye korka korka, Yeşil Caminin kapıdan girilince sağdaki açık yeşil bir çiniyi, elleri ile çocuk okşar gibi, okşadığını bilirim. Bir gün yolum düşerse Yeşil Camiine gitmek ve aynı çiniyi -yerini iyi biliyorum- okşayarak hocayı anmayı çok isterim.

(Muhtelif vesilelerle İstanbul Üniversitesine gittiğimiz zaman hoca Bayazıt Camiine de uğrardı. Camiin iç taksimatını adeta ezbere bilirdi. Yine bir gün, Sahir Erman'ın Doçentlik imtihanı için İstanbul'a beraber gitmiştik. İmtihandan sonra Bayazıt Camiine uğradık. Garip tavırlı bir zat vaız veriyordu. Söylediğı sözler mantıktan uzakđı ve çok gerilere doğru gidiyordu. Baha Hoca kızdı. Yüksek sesle tenkit ediyordu. Böylece Camiden çıktuk, bana döndü: "Bana bak Faruk, dedi. Ben ölürsem sakın bu adam benim namazımı kıldırmasın". Baha Hoca İstanbul'da vefat etti. Namazı Bayazıt Camiinde kılındı. Birden hatırladım. Bak-tım. Namazı kıldırın zat, biraz evvel işaret ettiğim vaz değildi.

Atatürk inkılâplarına baştan beri içten inananlardandı. Merhum hocamız Cemil Bilsel'in fakültemizin bir açılış gününde söylediklerini hatırlayanlar az değildir. Mahmut Esat Bozkurt tarafından fakültemizi tesise memur edilince Cemil Bilsel Baha Hocaya, acaba kabul eder mi? korkusu içinde, Ankara'ya gelmek isteyip istemediğini anlamak için bir mektup yazar. Bu endişede Cemil Hoca da haklıdır. Çünkü o zamanın Ankara'sı İstanbul'a kıyasla bir çeşit mahrumiyet bölgesi gibidir. Mektubun postaya verildiğı günden iki üç gün sonra Baha Hoca, Cemil beyin odasına, elinde valizleri, çantaları, bir sandık içinde de kitapları birlikte gelir. Hoca yapacağını yazı ile mektupla hal etmezdi. İşte bu gelişinden itibaren tam 28 yıl hoca fakülteye hizmet etti.

Baha Hocanın çalışması tam bir titizlik içinde geçerdi. Yazacağı bir satır için günlerce düşündüğü olurdu. Lüzumsuz cümlelerle başkalarının gözlerini yormağa hakkım yok derdi. Yazacağını mutlaka doğru olacağına kanaat getirmediğçe eline kalem almazdı. Şu sözü daima

tekrarlardı: “Eser, insanın namusudur”. Eserlerinin hepsi gayet sade bir lisanla yazılmıştır. Lisani Türkçeleştirmek hareketine tamamiyle inanmıştı. 1.5.1935 yılında o zamanki ismi ile “Türk dili tetkik cemiyeti” ne ve içtimai ilimler terimleri komisyonu başkanlığına seçilmişti. Türk dili üzerinde bir hayli bilgi sahibi idi. Sık sık bana söylediği söz şudur: “Kaynağını bilmediğin kelimeyi kullanma. Sonra mahcup düşersin”. Yazdığının vazih olup olmadığını murakabe edebilmek için onları itimat ettiklerine verir, ne anladıklarını sorardı. “Bir yazı yanlış anlaşılıyorsa kabahat yanlış anlayanda değil, yazandadır”. Kendi tabiri ile burada “kasıtlı olmasa bile kusurlu mesuliyet” görürdü.

Hocamız Baha Kantar, hukukçunun dürüst adam demek olduğuna inanmıştı. Emekliye ayrılırken verdiği veda dersinin sonunda aynen şunları söylemişti. “Sevdiğim, hattâ bülbülün güle aşkı gibi, âşıkı olduğum tedris mesleğine talebelere hitap ederek girdim. Ondan ayrılır iken de yine onlara hitap etmek istiyorum. Şimdi beni seven eski ve yeni bütün talebelerim size söylüyorum: Eğer hayatta bulunduğum müddetçe fan’i benliğimi, öldükten sonra ruhumu memnun ve şad etmek isterseniz, hafızanıza nakşetmenizi istediğim şu sözlerimi daima hatırlayınız: “Dürüst olunuz, dürüst olunuz, dürüst olunuz”.

Bize öyle geliyor ki talebeleri için ve talebelerinin talebeleri için bu sözleri ile Baha Kantar Hocamızı daima omuz başımızda göreceğiz. Hak dağıtırken, hakkı savunurken, ders anlatırken, yazarken daima onu orada hissedeceğiz.

Hocamız Baha Kantar tabiatı çok severdi. Bahar gelince ben daima ağaçları gözlerdim. İlk tomurcuğu görüp onu dalından kopararak Hocaya götürürdüm. Ona ilk yeşili ben götürmek isterdim. Bu bazen ufak bir akasyanın, bazen bir zerdali ağacının dalı olurdu. Fakat her seferinde geç kalmış olurum. Çünkü Baha Hoca gülerek masası üzerindeki ufak vazoda benden en aşağı bir gün evvel kopardığı yeşil dal parçasını bana gösterirdi. Yeşili herkesten evvel görürdü.

Yağmuru çok severdi. Hanımeli sokağındaki evinin geniş camlı penceresi önünde oturur sevinç içinde yağmur tanelerini gözleri ile takip ederdi. Cuma günü namazı kıılırken rahmet yağıyordu. Talebelerinin omuzları üstünde İstanbul Üniversitesi holüne götürüldü. Profesör Sulhi Dönmezer İstanbul Üniversitesi adına hocayı andı. Talebeleri, dostları, meslekdaşları son saygı duruşunu yaptılar. Oradan alındı, tekrar omuzları üzerinde taşındı. Yağmur yine yağıyordu. Bu ince ince, ısrarla yağın bir yağmurdu. Bir şeyler anlatmak isteyen bir yağmurdu. Baha Hocayı böylece toprağa verdik. Tanrı ondan rahmetini hiç eksik etmeyecek.